

KRALOVICKÝ OBZOR

Měsíčník Městského úřadu Kralovice – ČERVENEC 2021 | Ročník 66 (První číslo vyšlo 8. října 1905) | Příští číslo vyjde 7. srpna | Cena Kč 4,-

Milí spoluobčané.

Ve městě se dokončují tři velké investiční akce – opravy pavilonu C v mateřské škole, malého sálu lidového domu a Nové ulice. Její rekonstrukce dostala přednost před jinými ulicemi ve městě mj. proto, že před základní školou přibudou parkovací místa a dojde ke značnému zklidnění dopravy. A protože město získalo dotaci na I. část regenerace sídliště – část ulic Mírová/Alšova, budou brzy následovat další podobné úpravy: prostory na parkování vzniknou před mateřskou školou a v horní části Alšovy ulice – byt zde na úkor velké travnaté plochy. Úbytek zeleně vynahradíme jinde.

Za povšimnutí stojí i další dokončená stavba na našem katastru, ačkoliv na ní se město přímo nepodílelo. Jde o dostavbu východního ambitu v areálu Mariánské Týnice. Na červnové slavnostní otevření a barokní den naváže 1. července žehnání kaplím kardinála Mons. Duky.

Spatřit kompletně dostavěný barokní skvost, národní kulturní památku, stojí za návštěvu. Takže neváhejte a udělejte si na ni třeba už teď o prázdninách volnou chvíli. Nebudete litovat.

Čas na příjemnou letní rekreaci a znovunabytí sil Vám přeje

Karel Popel, starosta města

Z OBSAHU ČÍSLA

Str. 2 Historie: Santiniho dílo zachráněno, III. díl

Str. 3 Informace o pečovatelské službě; Zprávy z radnice

Str. 4 Sport: Činnost nabírá obrátky; Pozvánky na červenec

Aktuální stavební dění ve městě

Kralovice – V době, kdy čtete tyto řádky, by již měla být Nová ulice vyasfaltována a stavba předána. Stejně tak je po kolaudaci pavilonu C mateřské školy. Zkolaudováno je i prodloužení vodovodu a kanalizace Za Rájem. Odborná firma provedla opravu výtlučků na místních komunikacích.

Jiná velká akce se chystá – z výběrového řízení na rekonstrukci ulic Alšova a Mírová vyšla vítězná firma Stavebnictví Kamínek a na podzim by se mělo začít s pracemi. Bude rovněž odstraněno potrubí, kterým byla přiváděna voda do starého koupaliště.

Vylepšením procházejí zelené plochy ve městě – u dětského hřiště mezi ulicemi Alšova a B. Němcové bylo vysazeno osm stromů, akce byla podpořena dotačním programem Státního fondu životního prostředí. U betonové zdi v proluce mezi Žatečkou a Liliovou ulicí bylo volné prostranství oseto jako květnatá louka, travinou byl oset také nově vzniklý prostor za spojitelnou. A během prázdnin dojde na úpravu cestiček v parku ČSA u bývalých kasáren. (mčú)

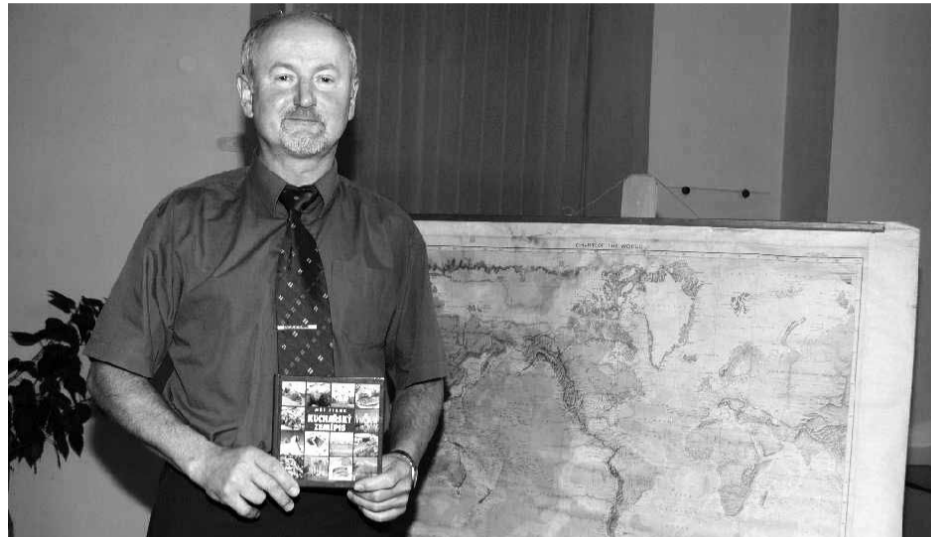
Chirurgie má výpadek – vrátí se v polovině měsíce

Kralovice – Do poloviny měsíce se ještě budeme muset vypořádat s omezením provozu chirurgické ambulance v Kralovicích.

Ambulance, která působí v budově DSP Kralovice (Plzeňská 345) je od pondělí 24. května 2021 z důvodu rekonstrukce provozních prostor přechodně uzavřena. Od 19. července 2021 se bude v chirurgické ambulanci Kralovice opět ordinovat v normálním rozsahu. (ozz)

Česká kuchyně vládla. Problém byl jen, když došla mouka

O svých zážitcích vypráví v obsáhlém rozhovoru kralovický patriot a spisovatel Jiří Frank

Jiří Frank (* 1953, Kralovice). Profesi byl námořníkem a lodním kuchařem. Vzpomínky na svá námořnická léta zachytil v několika knihách. Je známým kralovickým spisovatelem, který se navíc angažuje jako oblíbený a populární přednášeč, a to nejen o námořnickém řemesle či tematice pirátství.

páté knižní dílo, „Námořní pověsti, legendy a tradice“.

Troufáte si psát o skutečných osobách s jejich pravými jmény, anebo raději děj a jména mírně upravujete, aby se pak případně někdo neozval? A ozval se vám někdy někdo s protestem, protože se našel ve vaší povídce?

Ve vzpomínkových knihách používám pouze pravá křestní jména. Někteří kamarádi se mi opravdu ozývají, například syn prvního palubního důstojníka, který jako chlapec s námi plul do Argentiny. Tam jsem ho učil jezdit na koni půjčeném od jednoho honáka (gauča), což jsem popisoval v první knize. Hned po vydání knihy mi volal nadšeně, že ten chlapec je on a moc na mě vzpomíná. To mě velice potěšilo.

Která jídla z vaší nabídky měla nejpronikavější úspěch?

Hlavně můj chleba a pečivo byly oblíbené a jsem na to dosud pyšný. I když jsem používal mezinárodní kuchyni, kterou jsem se ve světě naučil, klasická česká většinou vyhrávala. Svíčková, knedlo-zelo-vepřo, kachna atd. jsou pro nás tradiční a nenahraditelné. Horší to bylo s knedlíky, když došla hrubá mouka a musel jsem improvizovat. Posádka musela jíst každý den, i v bouři. Vaření pak bylo někdy dost složité.

Předpokládám, že vaření bylo vaší doménou i doma. Nebo tam jste přenechal prostor manželce? A nebyla před vámi případně nervózní, když měla doma profesionálního kuchaře? Nebála se, že jí její kuchařské dílo odborně a přísně zkritizujete? Manželka je velice dobrá kuchařka, ale pro radu se nestydí přijít. V kuchyni se střídáme, a někdy i vytlačujeme. Dokážeme druhému jídlo pochválit, ale také zkritizovat. V kuchyni vládne mír. Kuchařina je můj druhý koníček po námořnictvu.

Radovan Lovčí

Pokračování v příštím čísle

Rozhovor publikovaly Krajské listy, za možnost zveřejnění děkujeme jejich šéfredaktorce Anně Vančové.

Pane Jiří, o vás je známo, že jste kralovický rodák. Koření zde vaše rodina dlouhodobě, anebo je to záležitost až posledních generací?

Moje rodina zde koření dlouhodobě a jsem na to hrdý. Nikdo z mých předků nebyl námořníkem a s mořem neměl nic společného. Myslím, že prarodiče moře nikdy neviděli. Jeden z dědů byl soudním odhadcem přes nemovitosti. Všichni zbylí byli rolníci a zabývali se chovem dobytka a zemědělstvím. Moje matka pracovala v živočišné výrobě a otec byl zootechnik. Jeho velkým koníčkem byl chov králíků, se kterými soutěžil na různých výstavách. Matka byla členkou spolku, kde místní ženy vyšívaly kralovické kroje, a v kroji chodila při různých oslavách. V mládí jsme celá rodina byli pouze jednou u moře, a to na Rujáně u Baltu.

Co vás, suchozemce z Kralovic, jimiž neprotéká ani žádný velký vodní tok, přimělo stát se námořníkem? A co na to řekli vaši rodiče?

Stát se námořníkem byl můj klukovský sen, který vydržel až do dospělosti. Jako chlapec jsem četl cestopisy, knížky o pirátech a moři. Když jsem zjistil na vojně, že existuje Československá námořní plavba, byl jsem rozhodnut. Oznamil jsem to rodičům a po krátké poradě jsem se jel do Prahy přihlásit. Otec mi fandil a podporoval mne. Jiné to bylo u matky. Když jsem po roce a půl, po různých zkouškách, testech, pohovorech a jiných peripetích byl k námořnictvu přijat, stále nevěřila, že na moře odjedu. Myslím, že se s tím nikdy nesmířila.

Jak vypadal váš námořnický život v praxi a jak jste ho vlastně klouobil s rodinou?

Nalodil jsem se na zaoceánskou loď Bratislava s integrovanou posádkou jako kuchař. Tato loď byla v té době nejnovější a také nejmodernější. Integrace znamenala mít základní znalosti práce ve všech odděleních.

Krátké zprávy:

NA LETNÍ MĚSÍCE připravilo městské kulturní středisko bohatou nabídku filmů jak české, tak zahraniční tvorby. Program letního kina naleznete na straně 4. Pokladna je otevřena vždy půl hodiny předem, občerstvení zajištěno.

MĚSTSKÉ KOUPALIŠTĚ zve k návštěvě, otevřeno je dle počasí, zpravidla denně od

V případě nouze by měl být každý člen posádky schopen zaskočit za druhého bez ohledu na specializaci. Dodnes ještě mnoho věcí znám. Nejvíce mě bavilo kormidlování. Nebyl jsem tedy spojen jenom s kuchařinou. Jednou z nevýhod služby na moři, bylo dlouhé nalodění. Například z první loď, což byla Bratislava, jsem se vrátil domů až po třinácti měsících nepřetržitého času. Tehdy jsem ještě ženatý nebyl a vrátil jsem se k rodičům.

Co vlastně v dnešní době zbývá z někdejšího československého námořnictva?

Zůstali pouze námořníci. Naše flotila zanikla v 90. letech minulého století rozprodáním všech lodí. Již nemáme žádné. Někteří naši bývalí námořníci uplatňují své znalosti na lodích cizích rejdařství. Scházíme se pravidelně v září, kdy máme pronajatou výletní loď na Vltavě, a tím vlastně utužujeme to krásné přátelství, které bylo dříve navázáno mezi námi na palubách našich lodí.

O svých zkušenostech z námořnického života také píšete. Můžete představit vaše knihy a říci, o čem vyprávějí?

V první knize, nazvané „Námořnické historky z lodí i přístavů“, jsem zpracoval autentické vzpomínky na mé působení na zaoceánských lodích. To proto, aby také má vnoučata věděla, co vůbec ten děda zažil. Ilustroval mi ji Mirek Barták, taky bývalý námořník. V druhé knize, pojmenované jako „Kuchařský zeměpis“, jsou historky, které se nevešly do první knihy. Je dále obohacena různými kulinářskými postřehy, které jsem získal v různých koutech světa. Má třetí kniha, „Pirátské bratrstvo“, je již román, kde se vracím do dob přitažlivých pro všechny, kdo mají rádi dobrodružství a historii. Pirátství je můj veliký koníček. Čtvrtá, zatím nevydaná kniha, popisuje život námořníků na torpédoorbci Scepel za první světové války. V současné době navíc dopisují už své

10.00 do 20.00 hodin. Aktuální situaci sledujte na www.kralovice.cz.

KRALOVICKÉ HRAVÉ LÉTO: Evangelický kostel zve na rodinné pobyty sestávající z dětského odpoledne a následném koncertu pro celou rodinu. Akce začíná vždy v 17.30 na zahradě, od 18.00 následuje koncert v kostele. V sobotu 17. července tak proběhne první z plánovaných akcí – koncert akustického swingu a jazzu pro každého vanSwing. Vstup volný, atrakce pro děti zajištěny.

Pro ty z Vás, kteří nemáte možnost se k očkování proti koronaviru zaregistrovat sami a nemůže Vám pomoci ani rodina nebo někdo blízký či máte-li technické bariéry, připravilo město Kralovice telefonickou pomoc: ve všední den od 9.00 do 12.00 hodin můžete volat na čísla 373 341 159 nebo 724 179 887 (T. I. C. Kralovice) a požádat operátorky o radu.

Santiniho dílo zachráněno

Mariánská Týnice – K rozpoznání architektonických a uměleckých hodnot Mariánské Týnice došlo až koncem 80. let 20. století v souvislosti s prohlubujícím se procesem poznání barokní architektury a se silícím veřejným zájmem o památkové hodnoty. Tehdejší vlastník Mariánské Týnice, Okresní úřad, věnoval památce značnou pozornost a dal zpracovat velkorysý stavebně historický průzkum a zaměření celého areálu včetně fotogrametrie (SÚRP MO Praha, 1988). V objektu se rozvíjela muzejní a kulturní činnost a bylo třeba také dbát o jeho technický stav, odpovídající významu památky. Rok 1989 přinesl změnu orientace společnosti na kulturní dědictví, a hlavně nové finanční možnosti pro obnovu velkých památkových celků. Muzeum podpořeno Okresním úřadem jako zřizovatelem se zařadilo na dobu třinácti let do Programu záchrany architektonického dědictví, vypsáno Ministerstvem kultury, a navázalo na snahy o obnovu objektu kostela Zvěstování Panně Marii, které byly na čtyřicet let přerušeny. Při záměrech obnovy všech horizontálních částí areálu se prokázala účinnost odborných rešerší Mojžíra Horyny, který se ve spolupráci s Jindřichem Rinešem a Památkovým ústavem v Plzni podílel na argumentaci pro úplnou realizaci rekonstrukce všech částí kostela i věží proboštství. Mojžíra Horyna (1945–2011) patřil k přední znalcům barokní architektury Jana Blažeje Santiniho a jeho monografie věnovaná dílu tohoto mimořádného architekta, která byla vydána v roce 1998, znamenala přelom v hodnocení Santiniho významu, přesahujícího svojí originalitou dosud uznávané tvůrce první poloviny 18. století.

V letech 1988–1989, kdy byla studie dokončena, byl názor Mojžíra Horyny považován za idealistickou utopii a požadavek obnovy všech prvků – střech a věží s kupolí – byl odložen jako prakticky neuskutečnitelný stejně jako mnoho jiných dobových projektů. Zůstalo by u památkového desiderata, kdyby v roce 1989 nepřišla změna společenského klimatu a také lidé, kteří uvěřili ve správnost záměru a jeho proveditelnost. Stavební činnost s dlouhodobou perspektivou umožnila splnit všechny aspekty obnovy v nejvyšší možné kvalitě se zapojením tradičních řemeslných technologií. Hlavní stavební aktivita proběhla v letech 1993–2005, po níž následovaly obnovy pláště kostela i proboštství. Jako první proměna vzhledu Mariánské Týnice se do pohledu od jihu zapsala obnova východní věže proboštství, která dostala svoji původní podobu, cibulovou věž s lucernou a věžičkou, jejíž hrotnice byla osazena pozlacenou hvězdou. Druhým krokem byla shodná západní věž proboštství, která již naznačovala nezbytnost posledního kroku v obnově vzhledu Mariánské Týnice, k rekonstrukci kupole. Ta ovšem záležela na postupu prací na klenbách jednotlivých apsid, roznášejících tíhu centrální kupole, které však byly zčásti zcela zřícené, zčásti destabilizované a poškozené. Obnova kostela Zvěstování Panně Marii byla proto rozdělena na etapy, z nichž nejdříve byly stabilizovány, opraveny a vyzděny klenby tří kaplí. Centrální prostor kostela vyplňovalo lešení, nesoucí provizorní lepenkovou střechu na středu křížení, již měla nahradit kupole. V roce 1995 byla opravena klenba východní apsidy (nákladem 3 543 314 Kč), v roce 1996 západní apsidy (3 900 555 Kč), v roce 1997 byla zcela nově zaklenuta severní apsidy (3 551 800 Kč), v roce 1998 byla vyzděna pata kupole (4 029 631 Kč), v roce 1999 její střední část (5 287 695 Kč) a v roce 2000 horní část kupole s kamennou lucernou a dřevěnou věží (4 069 420 Kč). To byla již viditelná proměna a samotná akce usazování makovice nad kamennou lucernou v roce 2000 vzbudila značnou pozornost veřejnosti, zvláště obyvatel nejbližšího okolí, jimž změnila panoráma jejich pohledu do mírně zvl-

něné krajiny Kralovicka. Obnovená kupole se stala jako kdysi orientačním bodem všech pohledů, dokonce večer osvětlená lucerna byla považována za jakýsi maják a ochranu okolí, k níž se otáčejí zraky všech kolem jedoucích. Po tuto dobu byla Mariánská Týnice státním majetkem ve správě muzea, které organizovalo a zajišťovalo akci obnovy financované ze státního rozpočtu. Vystřídala se zde řada řemeslníků, jejichž práce si zaslouží uznání. Jejich jména jsou uvedena v pamětní listině z roku 2000, uložené v makovici nad kupolí. Skromné, a přitom geniální projekty ing. Jindřicha Rineše (1943–2016) vedly krok za krokem stavbu k cíli vrátit jí ztracenou krásu. Pochopení pro tuto zvolenou cestu vyjádřily i instituce a orgány, jimž příslušelo rozhodování – Památkový ústav v Plzni a odbor kultury Okresního úřadu Plzeň – sever. Každý rok podpořily svým souhlasem žádosti o přidělení finančních prostředků a ponechaly svobodu v rozhodování o postupu prací na muzeu, které myšlenku obnovy Mariánské Týnice hájilo a prosazovalo. Veškerá tíha organizace práce obnovy ležela na Jindřichovi Kovaříkovi z Kralovic, který na sebe vzal nelehký úkol koordinovat postup prací, souhrnu všech řemeslníků, dbát na nejvyšší možnou kvalitu prací a co největší hospodárnost. Na obnově kostela se v letech 1995–2000 podílely firmy SENCO, PVD Vlnař a Stavoservis Vratislava Kypty z Plzně. Zedníci pod vedením zednického mistra Jaroslava Stanka z Bujesil, s nímž pracovali Luboš Beneš z Bučku, Pavel Lodl z Kralovic a Pavel Vopat z Černíkovic, byli stálou partou, kterou zaměstnaly všechny firmy a zasloužili se o obnovu Mariánské Týnice nejvíce.

Rekonstrukce kostela Zvěstování Panny Marie v Mariánské Týnici u Kralovic pokračovala v roce 2000 obnovou kamenné lucerny nad centrální kupolí. Nad dokončenou dvouplášťovou zděnou klenbou kupole byla vyzděna kamenná lucerna o váze circa 80 tun. Zcela jedinečná obnova této části spočívala v průzkumu dochovaných fragmentů lucerny, sestavené po zřízení kupole a umístění dlouhodobě v nádvoří muzea, dále v zaměření a posouzení stávajícího stavu originálních kamenných bloků. Původní kamenné bloky byly restaurovány a nedochované části

Konstrukce východní věže před osazením 1993

vytesány z pískovce podle projektu, opírajícího se o dobové fotografie a památkové posouzení. Po výrobě těchto nových bloků a restaurování bloků původních byly kamenné části osazovány na kupoli. Tato práce trvala s přestávkami od jara 1999 do léta 2000. Náročná práce při sestavování bloků kamene do osmi sloupů, osazování okenních záklenků, říms a dekorativních hlavic byla realizována zkušebními kameníky z východních Čech, absolventy hořické kamenosochařské školy pod vedením ak. sochaře Jiřího Nováka (1924–2010). Na lucernu bylo spotřebováno

30 m³ kamenných bloků, které byly vytesány z polského pískovce z lokality Radkov neda-leko Náchoda. Ten vyhovoval požadavkům na kvalitu a odolnost kamene, jenž měl podobnou strukturu a barevnost jako původní potvorovský pískovec. Zdejší lom byl již po desetiletí mimo provoz, a tak bylo rozhodnuto využít kamenolomu v Polsku. Kamenné bloky byly dopravovány do výšky přes 30 m na místo za pomoci speciálního důmyslného zařízení. Na kamenné lucerně byla původně

Pohled na areál M. Týnice od jihu z r. 1989. Foto V. Fyman

baň, jejíž věrné vyobrazení zachytily pouze veduty, protože se zřítla již kolem poloviny 19. století po četných úderech blesku jako nejvyšší bod kostela. Její replika byla zhotovena podle projektu ing. Jindřicha Rineše. Konstrukce věžní bání je vyrobena ze smrkového dřeva, dubová lepená hrotnice délky 9 m, připomínající lepenou konstrukci lodní stožár, aby odolala nárazům větru ve výšce 40 m, je dílem Truhlářské a modelářské dílny Škodovky v Plzni. Věž je ukotvena k hornímu věnci kamenné lucerny a baň je opatřena výlezným otvorem. Celá horní dřevěná část má výšku cca 14 m a váží 7 tun. Když byla 11. srpna roku 2000 vyzdvížena do výšky 38 m jeřábem na obnovenou kupoli kostela Zvěstování Panny Marie, byla završena důležitá etapa obnovy horizontálních konstrukcí kostela. Dřevěná věžní baň i malá věžička byly oplechovány měděným plechem zkušenými klempíři z Merklína pod vedením Pavla Šaloma v říjnu až prosinci roku 2000, kteří spotřebovali 400 m² měděného plechu, z něhož 100 m² připadlo na věžní baň a 300 m² na vlastní kupoli. Střecha, která je zrcadlem nebeské bání, dokončuje siluetu Mariánské Týnice, jež dodává krajíně půvab a obrací mysl všech k věcem nevšedním. Okna kamenné lucerny byla zasklena čirým sklem se šestihranými tabulkami do olova a osazena na kovové rámy. Odborné práce sklenářské zajistila firma Jaro Kabát z Plzně. Zakončení věžní bání hrotnicí, na níž jsou osazeny dekorativní kované prvky, se opírá o dobovou dokumentaci, podle níž byla na hrotnici mariánská hvězda, lilie, makovice a „jméno Panny Marie z kovu tepané.“ Návrh na technické řešení vypracoval ing. Jindřich Rineš a výtvarné řešení lilie a nápisu AVE MARIA provedl akademický sochař Michal Tomšej z Prahy. Kovařské a kovopasířské práce se ujala firma Kovářství Mínařík z Kladna. Když pozvedneme svůj zrak na vrcholovou ozdobou hrotnice, spatříme mariánskou hvězdu, která váží 25 kg a má průměr 1300 mm. Je vyrobena kovotlačitelsky z měděného plechu a je sestavena z 24 paprsků ve tvaru kužele. Makovice, nejspodnější ozdoba hrotnice, je vyrobena z antikorového plechu, má průměr 1000 mm a výšku 1200 mm. Její váha činí 70 kg. Lilie je zhotovena z litého bronzu a je sestavena do tvaru květu. Výška lilie činí 1100 mm, nejširší průměr má 500 mm a váží 60 kg. Písmena AVE MARIA o výšce 40 cm byla vypálena z nerezového plechu a jsou osazena do kruhu o průměru 1200 mm a pozlacená. Hrotnice, nesoucí dekorativní prvky, je dvouplášťová, nosná část se teleskopicky zužuje. Nosnou část překrývá měděný pozlacený plech, tvořící krycí plášť o váze 70 kg. Na zlacení atributů bylo použito plátkové 24

karátové zlato, které se leskne zvláště za ranního a večerního světla. Za setmění se zdá, že nad Mariánskou Týnicí stojí souhvězdí tří hvězd zakončujících věže a kupoli.

Po dokončení exteriéru Mariánské Týnice došlo na složité památkové otázky obnovy interiéru. Vzhled původní výmalby kostela – kupole a klenby v lucerně – se dochoval pouze na černobílých fotografiích z přelomu 19. a 20. století. Při obnově bylo rozhodnuto nahradit fresky novými díly, které by respek-

tovaly původní ikonografii. Návrh byl zadán Dagmar Hamsíkové (1971), akademické malířce z Prahy. Byla realizována pouze výmalba klenby lucerny, kde je motiv andělů nesoucích korunu Panny Marie, iluzivní výmalba stěn lucerny a výzdoba okulu klenby s ornamentálními a figurálními motivy. V roce 2000 byla též položena pískovcová dlažba do kostela místo původní, která byla již v 19. století z Mariánské Týnice odvezena do Plas. Práce z pískovce z lokality Boháňka ve východních Čechách realizovala firma z Ostrožky.

V roce 2000 získala Mariánská Týnice opět zvon, který byl vysvěcen plzeňským biskupem Mons. Františkem Radkovským 2. září při mariánské poutní jubilejní mši svaté. Zvon o váze 167 kg a o průměru 630 mm, tónu E 2, pořízený z prostředků získaných sbírkou vyhlášenou Nadačním fondem Mariánská Týnice, byl odlit v roce 2000 ve zvoňářské dílně Marie Tomáškové – Dytrchové v Brodce u Přerova. Byl zavěšen do západní zvonové věže budovy proboštství, kde původně byly tři zvony, které byly odvezeny při válečných rekvizicích. Na východní věži byly obnoveny hodiny s ciferníkem s římskými číslicemi, jejichž kovové cymbály odbíjejí každou hodinu a určují tak do širokého okolí ubíhání času. Jejich hlas spolu se slavnostním zvoněním se rozléhá až do Kralovic. Na rekonstrukci kupole, věží, střech, kaplí, ambitu a umělecké výzdoby i úpravy exteriéru bylo během dvaceti let vynaloženo cca 40 milionů korun. Mariánská Týnice prošla během 20. století téměř zázračnou proměnou, kdy se ze zdevastované ruiny stala obdivovanou památkou.

Obnova areálu otevřela řadu teoretických a památkových témat, která se týkají koncepce a filozofie oprav a jejich legitimity. Restaurování a rekonstrukce velkých a značně zchátralých klášterních areálů patří k náročným úkolům památkové péče a jsou vždy spojeny s řešením jejich funkcí v dalším životě společnosti. Konzervační a puristický přístup k památkám, které plní nové funkce jako sídla muzeí, galerií a různých institucí, naráží na požadavky uživatelů památek, kteří hledají takový kompromis, který by umožnil památce tyto nové funkce plnit (instalace sítí, elektřina, odvodnění, zabezpečení, bezbariérovost), aniž by však byla hodnota památky degradována.

Dostavby zaniklých, poškozených a ohrožených částí památek patří k těm nejcitlivějším otázkám, v nichž často orgány památkové péče jednoznačně vyjádření těžko hledají. K těm patřila i diskuse o pokračování stavby ambitu po třech stoletích.

pokračování na následující straně

Informace o pečovatelské službě – CPOS Město Touškov

Kralovice – Poslední rok byl pro mnohé z nás díky pandemii velmi náročný, mezilidské kontakty se snížily na minimum a společností hýbaly obavy. Ale jak se říká, na konci tunelu bývá světlo, začíná se snad blýskat na lepší časy, a to nejen díky rozsáhlé proočkovanosti klientů či pracovníků služeb během měsíce března a dubna. Naše služba fungovala i během této náročné doby, vždy jsme tu byli a jsme pro vás. I když se nemohla po celý rok konat naše oblíbená setkání, ať už vánoční, velikonoční či oslavy narozenin, naše pečovatelské služby se vždy snažily nejen po-

skytout kvalitní péči, ale i být psychickou podporou klientům. Zato jim patří velký dík. Pro případné zájemce o péči bychom vás rádi touto cestou informovali o službách, poskytovaných Centrem pečovatelských a ošetrovatelských služeb Město Touškov.

Naším posláním je poskytovat pečovatelskou službu lidem, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, tělesného, smyslového postižení a rodinám s dětmi, které se ocitly v obtížné životní situaci. Naše pečovatelská služba usiluje o zachování jedi-

nečnosti každého uživatele a o jeho podporu v takovém rozsahu, aby mohl zůstat i nadále ve svém přirozeném prostředí a zachoval si tak soukromí, navykly způsob života i svoje společenské zázemí. Služba je plánována individuálně, což umožňuje uživatelům rozhodovat o dalším způsobu svého života. Neseme filosofii soběstačnosti, což znamená, že v maximální míře podporujeme klienta

pouze tam, kde jeho síly již nestačí. Služba je poskytována nejen o všedních dnech, ale i o víkendech a ve večerních hodinách.

Na stránkách www.pecovatelskaslužba.cz můžete najít veškeré informace o službě, ceník i kontakty, popřípadě se můžete obrátit přímo na sociální pracovníci, Mgr. Kateřinu Roučkovou. (kr)

Kontakt na koordinátorku pro oblast Kralovicko (Kralovice, Kožlany, Bohy)
Mgr. Kateřina Roučková, tel.: 774 483 704, email: ps7@pecovatelskaslužba.cz.

I letos proběhly Kralovické slavnosti Rada města se sešla na svém jedenáctém zasedání v roce 2021 ve středu 9. června:

Kralovice – Poslední červnový víkend patří tradičně Kralovickým slavnostem. Již v týdnu před konáním pouti začínají najíždět poutové atrakce, které zcela zaplní prostranství vedle obchodního domu na náměstí. S blížícím se víkendem se začíná městem linout poutová muzika, která doprovází dění kolem kolotočů, houpaček, střílnice a ostatních atrakcí.

Tak jako v loňském roce byl na páteční večer naplánován koncert skupiny Brutus, který přilákal mnoho návštěvníků. Ty neodradila ani špatná předpověď počasí. Od sobotního rána plnily prodejní stánky celé náměstí Osvo-

bození. V hlavní den konání pouti, v sobotu, se od deseti hodin na pódiu vystřídalo několik účinkujících: počínaje dechovou hudbou Kralovanka, muzikou Disco Gapa, vystoupením Olgy Lounové s kapelou (viz snímek). Večerní poutovou zábavu letos zajistila skupina Jenny Party Band. Během sobotního odpoledne byla též tradičně připravena kralovickým domem dětí kreativní zábava pro děti.

Vstup na celé slavnosti byl zdarma. Městské kulturní středisko by tímto chtělo poděkovat všem sponzorům a partnerům za finanční podporu pro zajištění této akce. (pz)

Rada města schválila: Informace o občanech města pro policejní a justiční orgány

- Na základě výsledku poptávkového řízení vyhotovení realizační dokumentace a rozpočtu akce „Rekonstrukce objektu č. 2 bývalých kasáren Kralovice – přestavba na dům dětí a mládeže“ paní Alenou Vochovou za cenu 575.000 Kč včetně DPH a uzavření příslušné smlouvy o dílo
- Příkazní smlouvu uzavíranou s firmou DOMOZA projekt s.r.o. na zajištění monitoringu akce „Rekonstrukce Nové ulice v Kralovicích“ za cenu 30.000 Kč bez DPH
- Smlouvu o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene č. IV-12-0018108/SOBS/VB1 uzavíranou se společností ČEZ Distribuce a.s. na uložení distribuční soustavy elektrické energie do pozemků města p.č. 4306/32 a 4307/3 v k.ú. Kralovice u Rakovníka
- Žádost Mateřské školy Kralovice o povolení výjimky z nejvyššího počtu dětí ve třídě, z počtu 24 dětí na počet nejvýše 28 dětí smyslově, tělesně a duševně zdravých, starších 3 let, pro školní rok 2021/2022
- Žádost pana Tomáše Rykaly o zábor veřejného prostranství před č.p. 342 v Žatecké ulici z důvodu rekonstrukce venkovních omítek. Zábor je povolen do 31. 7. 2021
- Žádost paní Jany Podlenové o pronájem části pozemku p.č. 4278/6 v k.ú. Kralovice u Rakovníka. Pozemek bude využíván jako zahrádka
- Žádost Sboru dobrovolných hasičů Hradecko o zapůjčení stanů, souprav lavic a stolů na hasičské cvičení, které proběhne v Hradecku dne 17. 7. 2021
- Žádost Bike Clubu Kralovice z.s. o zapůjčení stanů, souprav lavic a stolů na 17. ročník MTB

Kralovický maraton horských kol a využití nádvoří bývalých kasáren jako parkoviště pro účastníky závodu. Závod se uskuteční dne 28. 8. 2021

- Zapůjčení souprav lavic a stolů na pořádání 41. ročníku Poutového turnaje trojic v nohejbalu, který proběhne dne 14. 8. 2021 v Hradecku
- Smlouvu o zajištění přeložky plynárenského zařízení a úhradě nákladů s ní souvisejících č. 4000237828 uzavíranou s firmou GasNet s.r.o. na přeložku plynárenského zařízení u mostu přes Kralovický potok
- Výkon technického dozoru stavby a koordinátora BOZP akce „Kralovice – stavební úpravy Alšovy a Mírové ulice“ firmou DOZOR Inženýring s.r.o. za cenu 210.000 Kč bez DPH a uzavření příslušné smlouvy
- Provedení úpravy části fotbalového stadionu v Kralovicích na tréninkové hřiště
- Rozšíření Městského kamerového dohledového systému Kralovice firmou El-Signál s.r.o. o kameru monitorující autobusové nádraží v ulici Svatopluka Čecha za cenu 63.555 Kč bez DPH a uzavření příslušné smlouvy o dílo.

Rada města souhlasila: S umístěním Z-Boxu společnosti Zásilkovna s.r.o. na pozemku města. Umístění Z-boxu bude zpoplatněno v souladu s obecně závaznou vyhláškou města.

Rada města se seznámila: S podnětem občanů Hradecka upozorňujícím na devastaci břehů rybníka na pozemku p.č. 26/1 v k.ú. Hradecko způsobené vysokou hladinou vodní plochy.

pokračování na následující straně

Foto P. Zemanová

Pokračování z předchozí strany

K celkovému dokončení rekonstrukce Mariánské Týnice zbýval poslední krok, a to uzavření celého areálu proponovaným východním ambitem. Santiniho projekt osově symetrické a hmotově vyvážené kompozice je jedinečnou ukázkou kvalit českého vrcholného baroka a jeho smysluplná a památkově hodnotná a jedinečná obnova nemá v českých zemích obdobu. Závěrečným krokem rekonstrukce areálu Mariánské Týnice se stala tedy dostavba východního ambitu. Jeho první kaple zasvěcená Obětování Páně byla postavena v letech 2011–2012 z prostředků Plzeňského kraje jako pocta k 300. výročí od položení základního kamene k baroknímu projektu Jana Blažeje Santiniho v Mariánské Týnici opatem Eugenem Tyttlem. Pokračování výstavby východního ambitu umožnila podpora evropskou dotací. Dostavba celého východního ambitu byla schválena Národním památkovým ústavem v lednu roku 2016. Rozhodnutí o poskytnutí evropské dotace padlo 6. 12. 2016, kdy byl projekt zařazen do 13. výzvy Revitalizace kulturních památek Integrovaného regionálního operačního programu (IROP). V roce 2017 byla vypracována prováděcí projektová dokumentace v Ateliéru Soukup-Opl-Švehla (Plzeň), v prosinci téhož roku bylo vyhlá-

šeno výběrové řízení na dodavatele stavby a 22. 2. 2018 byla sepsána smlouva s dodavatelem, jímž se stala firma Krypta Stavoservis. Historický okamžik nastal 13. března roku 2018, kdy bylo v 11 hodin předáno k pokračování staveniště dodavatelé stavby. Realizaci stavby ambitu včetně archeologického výzkumu, prováděného Západočeským muzeem v Plzni, předfinancovával a spolufinancoval Plzeňský kraj jako vlastník národní kulturní památky, jejíž prohlášení vláda České republiky schválila k 1. červenci roku 2018. Poutní areál Mariánská Týnice s kostelem Zvěstování Panny Marie se stal národní kulturní památkou (rejstříkové číslo ÚSKP 430) jako krajinná dominanta. Kompletní realizace Santiniho projektu proběhla v letech 2017–2021. Rekonstrukce zaniklé a zčásti nerealizované stavby byla žádoucí jak z architektonického, tak z památkového hlediska. Dostavbu východního ambitu ukončila kolaudace, která proběhla 20. května roku 2021.

V našich příspěvcích, které měly za cíl přiblížit osud největší kralovické památky, jsme se setkali se stoletými snahami společnosti, která si uvědomovala význam Mariánské Týnice. Expozice Sto let obnovy Mariánské Týnice 1920–2020, která je instalována ve východním ambitu, představuje práci gene-

rací, která vedla k úplné rehabilitaci jedinečné památky západních Čech. Jednotlivci, spolky, instituce, katolická církev a orgány památkové péče i státní správa a samospráva spojení ušlechtilým cílem zde prokázali příkladnou angažovanost na organizaci obnovy, již se účastnili přední architekti, projektanti, historici umění, restaurátoři, umělci a řada odborných řemeslných profesí. Výstava je pouze skromným připomenutím a hlubokým poděkováním za práci všech, kteří přispěli k druhému životu Mariánské Týnice. Její výsledek zůstává trvalou památkou a vzorem pro generace budoucí. Má daleko větší hodnotu, než byly náklady, které celkem dosáhly výše 56 milionů korun, z nichž 13 milionů uhradil Plzeňský kraj a 43 milionů pak Evropská unie a státní rozpočet. Projekt zahrnoval kromě stavby ještě doprovodný časosběrný dokument, který natáčela po tři roky režisérka Marie Šandová. Jeho výsledky je možné shlédnout na internetu (odkaz na webových stránkách muzea v Mariánské Týnici). Pět dílů dnes dokládá cestu od archeologického průzkumu staveniště na východní straně Mariánské Týnice přes slavnostní okamžiky projektu až do finále, kdy 5. června roku 2021 byla stavba předána veřejnosti za přítomnosti kralovického starosty ing. Karla Popela, který dostal symbolický

Žehnání první kaple východního ambitu 22. června 2012

klíč od Mariánské Týnice. Východní ambit tvoří spolu s kostelem a západním ambitem a expozicí věnovanou barokní architektuře v přízemí probořstství nový samostatný prohlídkový okruh.

Příští příspěvek z historie Mariánské Týnice představí interiér východního ambitu s freskami s ikonografickým programem radostí Panny Marie, základy barokního arboreta. Zmíníme též vybavení východního ambitu, které doplňuje prohlídku o zajímavé prvky, jimiž jsou stará klášterní studna, osárium či krypta nebo oltářní mensy.

Irena Bukačová,
ředitelka Muzea a galerie severního Plzeňska

SPORT

Připravuje Karel Popel

Činnost nabírá obrátky

Kralovice – Po více než sedmi měsících nucené pauzy zaviněné protikovidovými opatřeními se amatérští sportovci mohli konečně utkat v řádných záporech. Naposledy se totiž oficiálně soutěžilo na začátku října loňského roku.

První klání po nebyvale dlouhé přestávce probíhala zhruba od poloviny května, naplno pak sportoviště ožila v červnu.

V Kralovicích se konaly úvodní dva podniky dlouhodobé soutěže v pétanque, volejbalisté odehráli dva turnaje náhradních okresních přeborů, turisté zvládli krajská klání i mistrovství republiky, závodili rovněž orientační běžci a uskutečnili se i šestnáctý roční Memoriál Katky Šlikové ve streetballu. Ten se konal

Mistr republiky v turistickém závodě pro rok 2021 Vojtěch Kúsa (s vlajkou). Foto: TOM Fr.-Místek

Streetbalový Memoriál Katky Šlikové proběhl v Kozlanech po roční pauze v sobotu 19. června. Foto K. Popel

Volejbalisté se hráli náhradní okresní přebor – vpravo smečuje kralovický Tobiáš Bebr. Foto VK Kralovice

po roční pauze – před rokem jej pořadatelé na poslední chvíli odvolali pro deštivé počasí. Letos naopak soutěžící z mnoha koutů republiky (např. Kladno, Plzeň, Praha, Strakonice, Karlovy Vary) dlouho trápilo až tropické vedro, teprve ke konci turnaje mraky zakryly páličí slunce a basketbalistům (ve věkových kategoriích od přípravy po dospělé) při závěrečných bojích přece jen znatelně ulevily.

Sportovat se bude pilně dál: na začátek července je připraven tradiční Memoriál Martina Procházky v malé kopané, ve zkrácené podobě odehrají muži Hradecka druholigovou soutěž a už v srpnu by měly odstartovat fotbalové soutěže ročníku 2021/22.

Věříme proto, že se podaří epidemii udržet v potřebných mezích a sportovci rekreační a výkonnostní úrovně nebudou muset na podzim opět brzdit a škrtnat jednu naplánovanou akci na druhou.

VÝSLEDKY:

PETANQUE: druhý turnaj dlouhodobé soutěže dvojic (19. 6., sokolovna) – 1. I. a M. Houdovi 9 b. (skóre 50:36), 2. H. a Z. Vondruškovi 9 (50:40), 3. A. a J. Frankovi 8. Průběžně (celkem 10 párů): 1. Vojtek, Růžek 21 b., 2. A. a J. Frankovi 20, 3. J. a M. Fryčkovi 19.

TURISTICKÝ ZÁVOD: mistrovství ČR jednotlivců (12. 6., Fr.-Místek) ml. žákyně: 7. L. Fárková, ml. žáci: 2. O. Knop, st. žákyně: 8. K. Knopová, st. žáci: 10. Jan Šmíd, ml. dorostenky: 9. M. Zemanová, ml. dorostenci: 9. M. Popel, starší dorostenky: 7. A. Veruňková, st. dorostenci: 1. V. Kúsa, ženy B: 9. I. Šmídová, muži B: 8. Jos. Šmíd.

VOLEJBAL: náhradní OP smíšených týmů (12. 6., sokolovna, 9 družstev) 1. M. Touškov, 2. Kralovice A, 3. junioři Kralovice, ... 7. Kralovice B; náhradní OP mužů (29. 5., sokolovna, 4 týmy) Kralovice v. Kozlany 2:0, v. Zbůch 2:1, v. H. Bříza 2:0, celkově: 1. Kralovice 6 b. (sety 6:1).

Pokračování z předchozí strany

Rada města neschválila: Žádost pana Jiřího Kaše o vyhrazení parkovacího místa v Havlíčkově ulici v Kralovicích • Žádost Kateřiny a Marka Špačkových o prodej pozemků města p.č. 326/2, p.č. 326/3 a p.č. 326/4, vše v k.ú. Kralovice u Rakovníka.

Rada města doporučila: Zastupitelstvu města Kralovice schválit směnu části pozemku města p.č. 4337/2 za část pozemku p.č. 4340, vše v k.ú. Kralovice u Rakovníka • Zastupitelstvu města Kralovice schválit prodej pozemků města st.p.č. 37 o výměře 67 m², st.p.č. 38 o výměře 132 m² a pozemku

p.č. 719/1 o výměře 4030 m², vše v k.ú. Bukovina u Mladotic

Rada města uložila: Investičnímu referentovi Městského úřadu Kralovice, Janě Šmirousové, realizovat poptávkové řízení na vybudování osvětlení in-line dráhy a tréninkového hřiště na fotbalovém stadionu v Kra-

lovicích, termín do 31. 7. • Tajemníkov města Kralovice, Mgr. Pavlu Vránovi, vyřídít výše uvedené body projednáváné na tomto zasedání rady města, termín do 18. června • vše ke kontrole v radě města.

POZVÁNKY – sportovní, kulturní a společenské akce ČERVENEC 2021

SPORTOVNÍ UDÁLOSTI:

FOTBAL – PO 5. 7.: Memoriál M. Procházky v malé kopané (stadion Sokola)

PETANQUE – SO 24. 7.: třetí turnaj dlouhodobé soutěže dvojic (sokolovna, 14.00)

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE:

SO 3. 7.: KONCERT TRIO DEL DIABLO, vystupující Jan Rada (house), Petr Vacek (akordeon), Michaela Vacková (klavír), muzeum, 19.00 h

SO 17. 7.: VANSWING akustický swing a jazz pro každého, evangelický kostel, 18.00 h

PÁ 23. 7.: TRADIČNÍ TRHY, nám. Osvobození

PÁ 23. 7.: KONCERT PETR NOVÁK FOREVER, letní kino, 19.00 h

PÁ 30. 7.: VLADIMÍR HRON, vystoupení, letní kino, 18.00 h

LETNÍ KINO:

PÁ 2./SO 3. 7.: MATKY, komedie ČR

NE 4. 7.: MOŘE KOUZEL, animovaný Rusko

PO 5. 7.: PODFUJ ZA VŠECHNY PRACHY, komedie USA

ÚT 6. 7.: GODZILLA vs. KONG, sci-fi thriller USA

STŘ 7. 7.: ZEMĚ NOMÁDŮ, roadmovie USA, Německo

ČT 8. 7.: TICHÝ SPOLEČNÍK, komedie ČR

PÁ 9. 7.: CHLUPÁČI, animovaný USA

SO 10. 7.: UBAL A ZMIZ, komedie ČR

NE 11. 7.: V ZAJETÍ DÉMONŮ 3: NA DÁBLŮV PŘÍKAZ, horor USA

ÚT 13. 7.: NADĚJNÁ MLADÁ ŽENA, thriller USA

STŘ 14. 7.: MSTITEL, komedie ČR

ČT 15. 7.: ZABIJÁKOVÁ ŽENA A BODYGUARD, akční komedie USA

PÁ 16. 7.: TOM A JERRY, animovaný USA

SO 17. 7.: CHYBY, romantický ČR

NE 18. 7.: TICHÉ MÍSTO: ČÁST II, horor USA

ÚT 20. 7.: ŽÁBY BEZ JAZYKA, drama ČR, SR

STŘ 21. 7.: DUŠE, animovaný USA

ČT 22. 7.: ROZHŇEVANÝ MUŽ, akční Velká Británie

SO 24./NE 25. 7.: GUMP, rodinný ČR

ÚT 27. 7.: G.I. JOE: SNAKE EYES, akční USA

STŘ 28. 7.: CROODSOVI: NOVÝ VĚK, animovaný USA

ČT 29. 7.: ÚNIKOVÁ HRA: TURNAJ ŠAMPIONŮ, horor USA

PÁ 30. 7.: BÁBOVKY, romantická komedie ČR, SR

SO 31. 7./NE 1. 8.: PRVOK, ŠAMPÓN, TEČKA A KAREL, komedie ČR

Začátek promítání je v 21.30 hod.

VÝSTAVY V MUZEU A GALERII SEVERNÍHO PLZEŇSKA:

Karel Franta (1928–2017) – výběr z díla, 29. 6. – 5. 9. 2021, refektář

Výstava předního českého ilustrátora a malíře, absolventa AVU v Praze (1954), také výtvarného redaktora, ochotnického herce nebo muzikanta. Veřejnosti je nejvíce znám jako ilustrátor dětských knih a komiksů, pověstí, pohádek a básní z Čech, Moravy i z Německa. Jeho příběhy na pokračování vycházely časopisecky v 60. a 70. letech minulého století, podílel se také na několika animovaných filmech, věnoval se i známkové tvorbě, spolupracoval se zahraničními nakladateli. V roce 1986 byl oceněn Grand Prix UNICEF při OSN, je také zapsán na čestné listině v Mezinárodním sdružení pro dětskou knihu. „Celý život jsem vyhledával lepší stránky bytí. A o nich jsem se dětem snažil svým kreslením vypravovat. Čtenáře máme přivádět spíš do světa laskavosti a úsměvu,“ řekl Karel Franta před lety o své tvorbě.

Květa Monhartová – výstava obrazů, 29. 6. – 5. 9. 2021, kostel

Přestože umění studovala pouze soukromě, je v současnosti nepřehlédnutelnou, v Plzni žijící kreslíčkou, malíčkou, ale také básníčkou. „Někdy mám období, kdy více maluji, jindy zase píši, viděné

dobrodružství ráda spojuji v příběh,“ podotýká Květa Monhartová, která výtvarnou zkratkou reflektuje život kolem sebe.

Otevírací doba muzea v červenci – kromě pondělí denně od 9 do 18 hodin. V pondělí 5. 7. 2021 (státní svátek) je rovněž otevřeno od 9 do 18 hodin.

BOHOSLUŽBY – EVANGELICKÝ KOSTEL:

NE 4. 7.: bohoslužby se nekonají

NE 11. 7.: 6. neděle sv. Trojice (9.00; bohoslužba slova Českobratrské církve evangelické, kazatel Jan Krejčí)

NE 18. 7.: 7. neděle po sv. Trojici (14.00; bohoslužba Církve československé husitské, farář Jiří Chytil)

NE 25. 7.: 8. neděle po sv. Trojici (9.00; bohoslužba slova Českobratrské církve evangelické s vysluhováním sv. Večeře Páně, farář Karel Šimr)

Administrátorem (zastupujícím farářem) sboru Českobratrské církve evangelické je Mgr. Karel Šimr Ph.D. (t.č. 739 244 774, email: karel.simr@evangnet.cz). Farářem náboženské obce Církve československé husitské je Mgr. Jiří Chytil (t.č. 605 708 301, e-mail: chytil.jiri@volny.cz).